

75716

I. N. D. N. J. C.
DISSERTATIO JURIDICA
Quæstiones quasdam
^{DE}
TRADITIONE
SYMBOLICA
delibans,
^{Quam}
DEO bene juvante
Sub PRÆSIDIO
VIRI Amplissimi, Excellentissimi, atque
^{Consultissimi}
DN. JOHANNIS GEORGII
SCHERTZII,
J. U. D. ejusdemque P. P. Ord.
& Canon. Thom.
in Regia Argentinensium Universitate
SOLENNITER
Pro viribus tueri conabitur
JOHANNES PETRUS de FERRIER,
Belfortensis.
Auctor & Respondens.
Die 19. Junii M DCC XIII. horis locoque solitis.
ARGENTORATI, Literis DANIELIS MAAGIL.

DEO
PATRIÆ,
PATRONIS,
&
AMICIS.

Q. D. B. V.

Nter modos acquirendi , quos
JCTi naturales , seu juris gentium ap-
pellant , ordine quidem plerumque ,
non tamen valore ultimus recenserit
solet *Traditio* ; quæ definitur , quod
sit modus acquirendi Dominium per translationem
rei vacuae a persona idonea in idoneam ex causa ad
transferendum Dominium habili contingens . Di-
vidi autem solet in *veram & fictam* , illa est actus ,
quo res naturaliter , & corporaliter , atque ipso actu
in alterum transfertur : hæc , quæ revera quidem ,
& naturaliter non intervenit , fingitur tamen in-
tervenisse . Ficta iterum duplicitis est generis , vel
ficta simpliciter , vel *Symbolica* . De hac posteriori
cum exercitii Academici gratia quædam in medium
proferre visum sit , ex ponendum erit ab initio , quid
sit *Traditio Symbolica* . Est itaque

Quæstio I.

Quid sit Traditio Symbolica?

AD hanc cum Magn. *Dn. Schragio in Introd.*
ad Inst. lib. 2. tit. 1. §. 87. respondeo , quod sit
illæ
A 2

illa traditionis species, quæ adhibito aliquo Symbolo, voluntatis, & veræ traditionis indice, e. g. clavibus, instrumentis, contingit; de qua re agitur in §. 45. *Inst. de rer. divis.* l. 9. §. 6. π. de acq. rer. dom. l. 14. π. de per. & comm. rei. vend. l. 51. π. de acq. vel amitt. poss. l. 1. C. de donat. unde etiam Symbola Ecclesiæ dicuntur illæ formulæ, quarum vel approbatione, vel rejectione Ecclesiæ membra ab heterodoxis distinguuntur. ita autem a DD. appellatur, quia cum ipsa celebratur, Symbolum aliquod, seu signum, quod rem trasferendam repræsentat, intervenire solet. Scilicet, quamvis jure naturæ ad juris seu Dominii translationem traditio non requiratur, ut recte inculcat *GROTIUS de jure belli & pacis* II, 8. & II, 6. I. plurimis tamen Gentibus consultum visum est, ut, tanquam medium, quo transferendi juris voluntas eo clarius exprimeretur, & is, in cuius gratiam illa translatio fiebat, eo certius jus haberet, accederet Traditio; unde etiam fit, ceu modo allegatus *GROTIUS* observat, ut Traditionis juris Gentium esse dicatur, quia scilicet a multis Gentibus recepta est, vid. de J. B. & P. II, 6. I. 2. Romani in primis hac in re rigidi fuere, quippe qui ad Dominii translationem solam conventionem partium non sufficere voluerunt, sed præterea traditionem regulariter adhibendam esse statuebant. Hinc Imp. *DIOCLETIANUS* & *MAXIMIANUS* in l. 20. C. de Pacis: Traditionibus, & usucaptionibus non nudis pacis Dominia transferuntur. Cum qua sententia congruit *Ius Longobardum* lib. II. tit. I. c. 5. ut pote quod sine Traditione nullam rerum subsisteret firmitatem sancit, uti notat

SCHIL

SCHILTERUS Exerc. ad π. 45. 38. Cum autem naturalis & realis traditio non semper commode fieri posset, hinc & ab aliis Gentibus, & a Romanis receptum fuit, ut loco rei tradendæ signum rem illam repræsentans traderetur; quod si siebat, res ipsa tradita censebatur. Varia autem pro Populorum, imo & ipsarum rerum tradendarum diversitate adhibebantur signa, prout illa lex, aut consuetudo, aut etiam partium conventio vel sola tradentis voluntas probavit. Sic jure Romano vendorior merces emtas, & in horreo repositas tradidisse censebatur, quam primum claves horre emtori tradidisset. §. 45. *J. de rer. divis.* l. 9. §. 6. π. de acq. rer. dom. l. 74. π. de cont. emt. vend. adde l. 1. §. 12. π. de acq. vel amitt. poss. conf. quæ infra de traditione instrumentorum habentur. Nullus autem dubito, quin alia quoque symbola, quorum nulla expressa in legibus Justinianeis occurrit mentio, fuerint adhibita. *MARCULPHI* monachi, qui non ad eò diu post Justinianum vixit, sane ætate alia etiam signa adhibita fuisse constat ex *Formulis* ejus; sic Traditionis per festucam mentio fit in *formular.* lib. I. c. 13. ubi dicitur, ideoque veniens ille fidelis noster ibi in palatio nostro in nostra, vel procerum nostrorum praesidia villas nuncupantes illas, sicas in pago illo sua sponte voluntate nobis per festucam visus est leuèn- verpissi, vel condonasse in ea ratione, si ita conveneres &c. ad quem locum Eruditissimus *EIGNONIUS* alia etiam ex antiquis monumentis Traditionum signa nominat, nempe per glevam, per librum, per anulum comitis, per cubilem cum cespite, & festucam; quibus adde omnino quæ habet *DU FRESNE* in *Glossario latino barb.* v. la-

Investitura, ubi probat *Investituras seu Traditiones* factas fuisse præterea, per guazonem, & ramos de arboribus, per baculum, & annulum, per fustem, cum ligno, per cultellum, festucam nodatam, per cultellum platicum, amphoram plenam aqua maris, per Bibliothecam, seu Biblia, per berillum, per cambucam Episcopi, per candelabrum, per apprehensionem canum venatorum, per capillos capitum, per claves ecclesiæ, per colonnam, per coronam, per cornu, per corrigiam, cum crocia Abbatis, per capellum Prioris, per cupam auream, per communionem, per denarios, per digitum, per dextrum pollicem, per eleemosynarium, hoc est, marsupium, per fosilem charte inharentem, per folium nucis, per ferulam pastoralem, per funes campanarum, per gladium, per grana incensi, per hastam, per haspam, per juncum, per lapidem, aut lapillum, per linteum, per lini portiunculam, per martyrologium, per mappulam, per nodum, per notulas, per ostium domus, per pallium, per pergamenum, per pisces, cum duobus phylacteriis, per pollicem, per palam, seu pallam ex serico, per pileum, per panem & librum, per sceptrum, per scyphum, per spata caputum, per textum Evangelii, cum veru, per vexillum, per zonam. addi potest Traditio per urceos æneos, quorum mentio fit in vita S. AUSTREBERTÆ apud MABILLON. in actis Sanctor. Ord. S. Benedicti, Secul III p. 44. ubi dicitur; quidam vir illustris GOZELINUS nomine transmarinis degens in partibus B. AUSTREBERTÆ sui ruris decimam dedit, atque in signum donationis duos ex are urceos, quos vulgo bachinos vocamus, ejus ecclesiæ ministris transmittit. Apud Eundem in Secul IV. p. 763. in monumentis historicis annexis nominatur *Investitura* per vil-

villam, caisninam, & cultellum super altare positum: adde ibidem p. 764. ubi mentio *investituræ* per vulturinas pelles factæ injicitur. Hic Argentinæ traditiones symbolicæ regulariter fiunt per oblationem calami; hinc in antiquis contractuum formulis, jam ante quatuor saecula scriptis, legitur: dicta bona, que eodem redditus inferebant, ut dicebant, pro se, successoribus suis universis titulo permutationis resignaverunt, tradidérunt, & donaverunt, per porrectionem calami, qua secundum consuetudinem terre pro Traditione habetur. Hodie in instrumentis hujus Urbis Germanicis scribi solet, durch überreichung der Feder, als sit ist. quæ verba in latinam versa linguam idem significant ac per porrectionem calami, uti moris est. Olim tamen etiam hic loci culmum pro symbolo traditionis fuisse adhibitum didici ex Domino Präside meo; qui certiorem me reddidit se vidisse instrumentum quoddam Argentinense, in quo haec leguntur: Dogobent vir die vorgenante Hüser, Schüre, und Acker mit allen Begriffen, und Rechten, so darzu gehörent zu koeffende den Herren N. N. zu Strasburg umb zwanzig pfund Strasburg, und drifzig schillinge pfennige, und satien es in eich mit eime balme, also Gerichts Recht und gevorheit ist. hoc est, vendidimus ante dictas domos, horrea, & agros cum omnibus pertinentiis, & juribus Dominis N. N. Argentine habitantibus pro pretio viginti libraram Argentinensem, & triginta assium, & ea etiam tradidimus per porrectionem culmi, seu judiciorum moris est, & consuetudinis. Cæterum dubium non est, quin omnia, quæ naturaliter tradi possunt symbolo transferri queant; itaque per hanc tra-

traditionem etiam dominium in accipientem transfertur. l.74. n. de contrah. emt. vend. nec obstat l.77. §. 21. n. de legat. 2. quippe quæ non loquitur de traditione clavum ex causa ad transferendum dominium habili, sed de ea, quæ custodiæ causa est facta. Sequitur nunc

Quæstio II.

*Si uni res aliqua traditur
symbolice, postea autem
alteri naturaliter, utrius
jus potius sit?*

Videri posset Posterioris, qui naturaliter, & corporaliter rem accepit, jus potius esse, idque ob legem 9. §. 4. n. de Publ. in rem act. in qua statuitur, quod si res aliqua vendatur, & uni vere, & corporaliter tradatur, hujus jus potius sit: ita enim verba sonant: si duobus separatim vendiderit bona fide ementibus, videamus, quis magis Publiciana in rem actione uti possit, utrum is, cui priori res tradita est, an is, qui tantum emit; & Julianus lib. 7. digestorum scripti, ut siquidem ab eodem non domino emerint, posterior sit, cui priori res tradita est. Addet l. 31. infin. n. de action. emt. vend. ubi NERATIUS dicit: uterq; nostrum eandem rem emit

emit a non domino, cum emtio, venditoque sine dolo malo fieret, traditaque est. sive ab eodem, sive ab alio, atque alio, is ex nobis tuendus, qui prior jus ejus apprehendit. conf. l. 15. C. de rei. vind. præterea secundum vulgatum juris brocardicon, Fictio semper cedit veritati. Decianus conf. II. num. 139. lib. I. Cardinalis Tusclus tom. 5. littera F. conclus. 221. n. 14. & ubi concurrunt veritas & fictio, semper veritas præfertur, & attenditur. Aretin. consil. 135. n. II. nunc autem in casu quæstionis meæ fictio & veritas concurrunt; alter enim accepit rem venditam traditione vera, alter autem facta; quod enim Symbolica traditio fictæ traditionis species sit a nemine, qui rem bene perpendit, negari potest, nec ipse in proœmio negavi; sicut enim lex, dum signum traditur, rem signo notatam tradi. Licet autem hæc ita sint, nullus tamen dubito asserere, quod prioris jus potius sit. uti enim sapientia sub finem quæstionis primæ dixi, certum est etiam per traditionem symbolicam in accipientem dominium transferri. si itaque dominium transfertur, habet jus quæsitum, & in re radicatum, quod ipsi invito auferri nequit l. fin. n. de pact. l. 53. pr. n. de judic. §. ult. Instit. de his qui sui, vel alien. juris. Et sane exiguis esset traditionis symbolicæ usus, si ejus effectus per subsequentem traditionem veram irritus reddi posset. Nec rationes allatae me a sententia hac divellere possunt: nam quod primam ex l. 9. §. 4. n. de Public. in rem act. & legi. 31. n. de act. emt. vend. petitam attinet, respondeo illas leges non loqui de duobus emtoribus, quorum utriusque res tradita est, uni symbolice, alteri naturaliter, & corporaliter.

poraliter ; sed de duobus, quorum uni res & vendita, & tradita , alteri autem vendita quidem est, sed non tradita. ibi: *utrum is, qui NB. tantum emit, & is qui prior jus ejus apprehendit.* Imo quoniam haec leges indistincte loquuntur, de traditione & apprehensione juris tam symbolica, quam naturali & corporali erunt intelligenda. Altera ratio ex brocardico illo, quod *fictio semper cedat veritati*, desumpta, aequo parum rem conficit; nam primo illud accipiendo est de fictione hominis, non de fictione legis; nam quod fictionem legis attinet, ibi valet regula: *Fictio idem operatur, quod veritas.* l. i. n. de adopt. l. cum ex oratione 44. n. de excus. tutor. & cum dilectus. 14. & seq. X. de Cleric. non residentib. adde BARBOS. LL. COMM. V. *FICTIO*, ubi etiam observat Fictionem interdum præferri veritati. Deinde illud explicandum est de effectibus naturalibus, non de civilibus; cedit nempe fictio veritati quoad effectus naturales, non autem quoad morales & civiles. ex. gr. si Jus Canonicum filium adulterinum, qui fuit legitimatus, declarat pro legitimo, hoc ipso quoad effectus Civiles illum fingit, seu facit non adulterinum; fictione tamen suâ facere non potest, quo minus ille naturaliter & vere sit adulterinus. Cedit ergo ejus Fictio Veritati. Sistit se nunc

Quæstio III.

An ad Traditionem Symbolicam

licam requiratur, ut fiat in præsentia rei, cuius Dominum in se transferri vult Acceptans?

Praegnantia in utramque partem Jus Civile Romanum suppeditat argumenta. Pro negativâ sunt §. 44. J. de Rer. Divis. ubi dicitur: *Si quis merces in horreo depositas vendiderit, simulatque claves horrei tradiderit emptori, transfert proprietatem mercium ad emptorem;* qui §. continet sententiam CAII, quæ iisdem verbis exponitur in l. 9. §. 6. n. de A.R.D. ubi nihil occurrit, quod præsentiam rei necessariam esse suadeat, sed indistincte & simpliciter dicitur: *simulatque claves horrei tradiderit.* cum quo concordat PAULLUS in l. i. §. 21. in fin. n. de A. vel A. Poff. dicens: *& vina tradita videri, cum claves celle vinaria emptori tradita fuerint.* Facit etiam huc l. i. C. de Donation. in quâ Imp. SEVERUS & ANTONINUS Lucio ipsos consulenti ita rescribunt: *Emptionum Mancipiorum instrumentis donatis & traditis & ipsorum mancipiorum donationem & traditionem factam intelligi.* & ideo potes adversus donatorem in rem actionem exercere. Quo etiam facit, quod Jus Naturæ ad Traditionem rei præsentiam non requirat; imò quid opus est symbolis, si res tradenda est in præsentia; vel enim tum naturaliter potest tradi, vel si id non lu-

bet, aut non fieri possit, poterit traditio longā manu celebrari; visu enim solo & aspectu potest acquiri possesso, uti liquet ex l. 18. §. 2. π. de A. vel A. Poss. ubi dicitur: *si vicinum mihi fundum mercato venditor in mea turre demonstraret vacuanque se possessionem tradere dicat, non minus possidere cœpi, quam si pedem finibus intulisset.* adde l. 6. π. de Reb. Credit. & l. 79. π. de solution. in quā *JAVOLENUS*: Pecuniam quam mihi debes, aut etiam rem, si in conspectu meo ponere te jubeam, efficitur ut & tu statim libereris, & me esse incipiat: nam tum, quod à nullo corporaliter ejus rei possessio detineretur, acquista mihi & quodammodo manus longa tradita existimanda est. Unde etiam factum, ut celebres quidam JCti præsentiam rei abesse posse à Traditione symbolicā afferuerint. vide BRUNNEMANN. ad π. ad l. 74. π. dc Contr. Emt. Ad Affirmativam hæc ducunt. In l. 1. §. pen. de A. vel A. Poss. PAULUS ita effatur: *Si iusserim venditorem Procuratori rem tradere, cum ea in presentia sit, videri mihi traditam Priscus ait. Idemque esse si nummos debitorem iusserim alii dare: Non est enim corpore & actu necesse apprehendere possessionem, sed etiam oculis & affectu. Et argumento esse eas res, quæ propter magnitudinem ponderis moveri non possunt, ut columnas; nam pro tradi- sis haberi, si in re præsenti consenserint.* quo etiam facit, quod THEOPHILUS, Paraphrastes Institutionum Græcus, &c, uti mihi videtur, non multo junior Justiniano in expositione §. 44. I. de R. Divis. suppletat hæc verba: *αφεγάδε τῷ δέλφῳ, ασθενς seu adstans horreo. Ma- ximum autem hanc in partem pondus habet l. 74. π. de Contrah. Emt.* ubi dicitur: *Clavibus traditis, ita mer-*

mercium in horreis conditarum possessio tradita videtur, si claves apud horrea tradita sint. Quo facto confessim Emtor dominium & possessionem adipisciunt, eis non aperuerit horrea; quod si vendoris merces non fuerint, usucatio confessim inchoabitur. conf. CUIAC. 2. F. 2. BRUNNEMANN, loc. supra allegat. SCHILTER ad π. Ex. 4, 38. In hac Legum variatione quid respondendum? An dicendum cum MÜLLERO ad STRUVII Syntagma Juris Civilis duplicem esse Traditionem symbolicam, aliam longæ, aliam brevis manus; ad illam non requiri rei præsentiam, ad hanc autem eam esse necessariam? An cum LOCAMERO in quest. Justin. quest. 157. respondendum, præsentiam rei requiri, ubi agitur de Possessione ipsa transferenda; non opus autem eâ esse, ubi tantum potestas alteri fit apprehendendæ possessionis? Rectius forte dicemus præsentiam cellæ aut horrei, in quo vina vel merces reconduntur, requiri, si intenditur traditio rerum quasi per Universitatem aut aversationem alienatarum. cui conjecturæ id fayet, quod in omnibus textibus, qui ad Traditionem symbolicam exigunt rei præsentiam, mercium aut vinorum in horreo aut cella reconditorum mentio injiciatur; non autem requiri illam, ubi res separatim & singulatim alienatae tradendæ sunt. Quicquid sit, Moribus hodiernis & Gallorum & Germanorum non requiritur, ut in re præsenti fiat Traditione Symbolica; cuius rei illustre exemplum habemus in Investitura, quam abusivam, item ceremonialem, significativam &c. Feudistæ vocant, utpote per quam non tantum, si in præsencia rei in feudum habendæ celebratur, jus in re trans-

fertur, uti autumat Celeb. hujus Universitatis quondam Antecessor *DN. CASPARVS BITSCHIVS ad text. 2. F. 2. pr. p. 223.* sed etiam tum, cum in absentia ejus rei sit. conf. *TITII Teutsch Leben-Recht c. 10. & WINZIGER ad STRYCKII Ex. Iur. Feud. c. 12. qu. 6.* adde *SCHILTER. Comm. in Ius Feud. Alem. c. 4. §. 2. & in Exerc. ad n. 45, 39.* ubi legi merentur, quæ ex Legibus WisiGothorum, ut & Ludovici Pii Capitulis ad Legem Salicam hanc in rem in medium afferuntur.

Quæstio IV.

*An Scotatio, cuius in c. 2. X.
de Consuetud. mentio fit,
referri possit inter species
Traditionis Symbolicæ?*

Antequam Quæstionis ipsius decisionem aggrediamur, de Scotationis naturâ quædam sunt præmonenda. In *Jure Canonico* occurrit Capitulum ab Innocentio III. ad Archiepiscopum & Capitulum Lundense, (sic enim legendum, non Lugdunense; uti patet ex Epistolis Innocentii III. à Cl. Baluzio editis, & ex eo, quia ipsum Capitulum manifestum reddit hujus Archi-Episcopi Dicecesin fuisse sitam in Regno Daciæ, quo nomine Daniam venire sæpius alii jam observarunt. vid. *HERT. Dissert. de Collis. Legum. Sect. IV. §. 9.*) ubi

ubi post alia hæc leguntur: *Si vero possessiones aliquas claustris, vel aliis religiosis locis in bona valetudine vel ultima voluntate pro suorum vult remedio peccatorum conferre hanc (in Baluzii edit. interseritur: Ecclesia) conferendi formam esse proponis, quod in hujusmodi donationibus modicum terræ consuevit in manu accipere (Baluz. assumere) vel in extremitate pallii, quod manu (apud Baluzium interseritur: Episcopi vel cuiuslibet alterius) Pralati Ecclesie sustinetur aut super ipsum altare ponendum (apud Baluzium legitur: aut super ipsum altare aliquo involutum panniculo cum debita humilitate ponendum) sub testimonio videmini & audientium sub dicta forma (apud Baluz. formâ donationis hujusmodi subsequenie) qua Scotatio vulgariter appellatur, & paulo post: Ecclesia quibus multa possessiones sub Scotatione hujusmodi sunt collata: & aliquibus interjectis: cum hujusmodi signum, quod Scotatio dicitur &c. Quid autem nominis sit Scotatio mire dissentunt. quidam à *Scotis* derivant, utpote qui in Ecclesiis admodum fuerint liberales; Alius dicit *Scotationem* idem esse ac *Cultationem*, quæ vox ponatur pro *Cultatione*; *Cultationem* autem dici eo, quod sæpius donationes factæ fuerint per glebae injectionem, quæ *cultello* eruebatur. Sunt qui eam deducunt à *Scoticatio*; nam *Scoticam* idem esse ac fossorium in Veteri Glosario Arabicо Latino, eò quod circa Codicem terram aperiat. Alii asserunt *Scotationem* dici pro *Scutellatione*, quod in *Scutellis* summa donationis scriptæ reposita conferretur. nec desunt, qui id deducunt à voce *Scot.*, quæ *censum, tributum, pretium* significat. vid. *CIRONIUS in Observat. Juris Canon. lib. 1. cap. 9.* Mihi*

Mihi placet Conjectura Dn. Præsidis, qui arbitratur hanc vocem esse Originis Germanicæ (Danorum enim, qui, ut ex supra allegatis liquet, hac voce usi sunt, lingua non nisi est dialectus Germanicæ) & derivandam esse à vocabulo *Schoß*, quod Septentrionales pronunciarunt *skit*, *skaut*, denotat autem illud *sinum*, *gremium*; item *laciniam*, *fimbriam*. inde autem dictam *Scotationem*, vel quia modicum terræ, cuius capitulum nostrum mentionem facit, in *gremium* ejus, in quem fundus transferri intendebatur, conjici solebat, vel quia illa terra excipiebatur ab altero extremitate, *lacinia*, *fimbria*, *sinu pallii*. Huc facit locus ANDREÆ SUEONONIS Archiepiscopi Lundensis lib. 4. Legum Scaniae cap. 13. Quid sit *Scotatio*: In venditione terrarum ad transitionem Dominii est necesse, ut interveniat quadam solennitas, in qua terra modicum emitoris pallio extento manibus aſſistentium, qui, si factum revocetur in dubium, perhibere possunt testimonium veritatis, apponit vendor, qui designatam terram, quam distrabit in emtorem, in ipsis se transferre dominium proficitur; hac autem solennitas ex vulgari nostro producto vocabulo competenter satis potest *Scotatio* nominari. Conf. DUL FRESNE in Gloss. Latino-Barb. h. v. qui ex PONTANI lib. 7. rerum Danic. allegat Chartam CHRISTIANI Ripensis Episcopi, ubi dicitur: *Hinc est, quod constare volumus universis, nos omnia & singula mobilia & immobilia inferius annotata secundum formam & Regulam eis competentem Rippis in perpetuum faciendam, ac de consilio Archi Diaconi pro tempore & Capituli ordinandam existentium constitisse, scotasse & sub reali possessione tradidisse jure perpetuo*

petuo possidenda. conf. VERELIUM in Indice Ling. Goth. & LOCCE N. in Lexic. Iuris Sueo-Goth. qui idem in Antiquitat. Sueo-Gothicis cap. 17. observat solennitatem hanc esse quidem apud Suecos abolitam, ex veteri tamen more superesse formulam instrumento venditionis agrorum aut fundorum inferi solitam: med skafft och sköt sällia, cum festuca & gremio vendere. Liquet hinc Scotationem proprie esse actum, quo ex causa ad transferendum Dominium habili apud Danos aliosque Septentrionales dominium fundi oblatione & acceptance glebae aut pulveris ex fundo desumti transferebatur. Licet autem haec multum affinitatis habeat cum Traditione Symbolica, non deflunt tamen rationes dubitandi, an Scotatio, de qua Jus Canonicum loquitur, inter species Traditionis Symbolicæ sit referenda. Illarum una est, quod in hac non tam tradatur signum seu symbolum rem tradendam repræsentans, quam pars rei e. g. gleba aut pulvis ex agro tradendo desumtus. Alterum dubium inde potest oriri, quod in Capitulo nostro dicatur Scotationem fieri, cum modicum terræ super altare ponitur. At vero ad Traditionem Symbolicam non sufficit oblatio Symboli, sed ejus etiam apprehensio corporalis requiritur. arg. l. quemadmodum 8. π. de A. vel A. poss. & l. 153. π. de R. f. ubi dicitur: nullam possessionem acquiri posse, nisi animo & corpore. Cui tertio id accedit, quod secundum plerorumque Doctorum sententiam Traditiones Symbolicæ in præsentia rei fieri debeant. Nunc autem fundus præsens non est, ubi modicum terræ ex eo depromta involutum panniculo super altari ponitur, aut extremitati pallii, quod sustinetur ab Episcopo aut

Prałato alio Ecclesie. Non tamen tanti sunt hærationes, ut nobis persuadeant Scotationem non posse dici speciem Traditionis Symbolicæ. Ad primum autem respondemus male sibi invicem opponi partem rei & signum rei; cum secundum rationem & analogiam Juris Civilis idem possit esse & pars rei & signum rei, Totius scilicet. Nam pars respectu totius, quod repræsentare censetur, Symbolum seu signum est, si ad Totum illud repræsentandum adhibetur. Ad alteram autem dubitandi rationem regerimus, primo non omnem Scotationem fieri per positionem modici terræ super altare: quædam enim fiebat, dum modicum terræ extremitati pallii, quod Episcopus vel aliis ejus Ecclesie, cui aliquid confertur, Praelatus sustinet, imponitur. dum autem Praelatus hic ita sustinet & suscipit extremitate pallii Symbolum, illud ipsum nomine Ecclesie corporaliter apprehendit. Deinde quod attinet positionem modici Terræ super altare, de illa dicere possumus eam conjunctam esse cum Acceptatione tacita, quam Lex in favorem Ecclesie intervenisse fingit; qualis fictio occurrit in l. 15. C de SS. Eccles. ubi ZENO ita effatur: *Si quis donaverit aliquam rem mobilem, vel immobilem, vel se moventem aut jus aliquod Persona Martyris aut Prophetæ, aut Angeli, tanquam ipsi oratorium postea adificaturus & donationem insinuaverit, apud quos necessus est, cogitur opus, quamvis nondum inchoatum fuerit, perficere per se vel per heredes & perfecta operi dare ea, quæ donatione continentur.* Idem & in Xenodochiis & Nosocomiis & Ptochis obtinet, licentia danda Episcopis & Oeconomis convenire ipsos. Unde etiam Dd.

in-

inferunt Donationem Ecclesie factam subsistere absque acceptatione. vid. CARPZ. *Respons. lib. V. Resp. LXII. n. XIV. STRYCK. de Cautelis Contr. Sect. III. c. IX. §. II.* Analogiae sane juris, quod Pollicitationes DEO vel Reipublicæ factas plenum valorem habere vult, licet Acceptatio, expressa scil. & naturalis, non fuerit subsecuta, conveniens est, ut Donations tales, utpote quibus plus agitur, quam per Pollicitationes, acceptatione expressa quamvis destitutæ pleno effectu gaudeant. Tertia dubitandi ratio ex iis, quæ in priori Quæstione in medium attuli, infirma reddi potest. Unde plura non addo. id tantum observo, quod apud Romanos antiquorum temporum ad repræsentandum agrum, quem quis vindicabat, gleba agri fuerit quoque adhibita, & ad Prætorem in jus delata. vid. GELLIUS Noct. Att. lib. XX. c. IX. adde SCHILTER. Ex. XVI. §. XI.

Quæstio V.

An per Traditionem Instrumentorum Possessio Symbolice transferatur?

EXistimare quis posset non aliter eam transferri, quam si e. g. venditor instrumento tradito possessionem rei emitæ vel per se vel per alium apprehendat. Pro quâ tententia est l. 18. 7. de A. vel A Poss. ubi dicitur: *Pradia cum servis donavit, eorumque se tradidisse possessionem literis declaravit, si vel unus ex servis, qui simul cum prediis donatus est, ad eum, qui donum accepit, pervenit, mox in pradia remissus est, per ser-*

vum

vum prædiorum possessionem quæstam ceterorumque servorum constabit. Verum ad hanc Legem repondeo, illam non loqui de casu, ubi donator Instrumenta tradidit eo animo, ut per hanc, tanquam per Symbola, possessionem transferret; verum de eo casu, si Donator in privato Instrumento aut Epistola fassus est, se rem donatam tradidisse. Deciditur autem sub distinctione: Aut enim traditio revera intervenit, aut non intervenit; si intervenit, possessio est translata; si non intervenit, non item. conf. BRUNNEMANN, in Comm. ad π. ad h. l. CUIAC. in lib. 10. Resp. Papian. Tom. IV. p. 1135. Transferri autem Possessionem per Traditionem Instrumentorum, non quamcunque, sed ex Titulo ad transferendum Dominium habili factam, manifestum reddit lex I.C. de Don. ubi clare dicitur, Emtionum Mancipiorum instrumentis donatis & traditis & ipsorum mancipiorum donationem & traditionem factam intelligi; quâ Lege moti multi Dd. illorum, qui alias ad Symbolicam Traditionem præsentiam rei requirunt, possessionem etiam transferri instrumentis oblatis fatentur, licet in absentiâ rei oblatio hæc fiat. vid. MENOCH. Consil. CIII. n. 35. MOLINA Tr. II D. XIII. n. 9. Licet autem hæc Lex tantum loquatur de Instrumentis antiquis, non de Instrumento Donationis, arbitror tamen & per ipsam instrumenti recens confessi oblationem, si nempe animo tradendi rem Symbolice fiat, jus reale transferri, etiam si clausula, quam quidam Dd. requirunt, (vid. STRYCK. de Caut. Contr. Sect. 2. c. 8. § 22.) non inserta sit ipsi instrumento; modo aliunde probari possit, hoc animo eam esse factam. Sed hæc sufficient.

DEO SOLI GLORIA.